

Graduation Plan

Master of Science Architecture, Urbanism & Building Sciences

Graduation Plan: All tracks

Submit your Graduation Plan to the Board of Examiners (Examencommissie-BK@tudelft.nl), Mentors and Delegate of the Board of Examiners one week before P2 at the latest.

The graduation plan consists of at least the following data/segments:

Personal information	
Name	Romy Fillié
Student number	5085055

Studio		
Name / Theme	Explore Lab	
Main mentor	Veerle de Vries	Architecture
Second mentor	Gilbert Koskamp	Architecture
Argumentation of choice of the studio	Deze studio geeft mij de vrijheid om mijn interesse in psychologie te koppelen aan architectuur. Om niet enkel bewust bezig te zijn met beleving van de ruimte, maar dit ook daadwerkelijk te kunnen onderbouwen met theorieën uit de psychologie.	

Graduation project	
Title of the graduation project	Waar verlies ruimte krijgt: Van aankomst tot herstel in de architectuur van het afscheid
Goal	
Location:	Naturbegraafplaats Geestmerloo
The posed problem,	De architectuur van crematoria worstelt met enerzijds de logistiek en functionaliteit en anderzijds de emotionele zwaarte van rouw. Veel huidige crematoria zijn ruimtelijk erg efficiënt, maar spelen (te) weinig in op het begeleiden van rouw. Er is behoefte aan een hernieuwde verkenning van hoe architectuur en de integratie van natuur kan inspelen op veranderende rituele praktijken rond de dood, en hoe ruimtelijk ontwerp de overgang van verlies naar herstel kan ondersteunen.
research questions and	Hoe kan de ruimtelijke vormgeving in een crematorium het rouwproces ondersteunen?
design assignment in which these result.	De opdracht is om een crematorium te ontwerpen waarin de ruimtelijke organisatie, materialiteit en

	landschappelijke inpassing bewust worden afgestemd op de theorieën over rouw
Process	
Method description	
Het onderzoek is opgebouwd uit een combinatie van casestudy's en theoretische verdieping. Ik bezocht vier Nederlandse crematoria (Rhijnhof, Duin- en Bollenstreek, Kennemerland en Pax) om de relatie tussen ruimte en rouw te analyseren. Deze veldstudies worden aangevuld met literatuuronderzoek binnen rouwpsychologie (Worden, Stroebe & Schut), omgevingspsychologie (Kaplan & Kaplan) en architectonische theorie (Pallasmaa, Zumthor). Het ontwerpproces zal bestaan uit schetsen, modellen, materiaalstudie, onderzoek naar verfijnde detaillering en terugkoppelingen naar mijn onderzoeksconclusies.	

Literature and general practical references

Appleton, J. (1975). *The Experience of Landscape*. London: Wiley.

Berman, M. G., Jonides, J., & Kaplan, S. (2008). *The cognitive benefits of interacting with nature*. *Psychological Science*, 19(12), 1207–1212.

Böhme, G. (2013). *Atmosphere as the Fundamental Concept of a New Aesthetics*. London: Routledge.

Bratman, G. N., et al. (2015). *Nature experience reduces rumination and subgenual prefrontal cortex activation*. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 112(28), 8567–8572.

Coburn, A., Vartanian, O., & Chatterjee, A. (2019). *Buildings, beauty, and the brain: A neuroscience of architectural experience*. *Journal of Cognitive Neuroscience*, 31(5), 1–20.

Goffman, E. (1967). *Interaction Ritual: Essays on Face-to-Face Behavior*. New York: Anchor Books.

Goldhagen, S. W. (2017). *Welcome to your world: How the built environment shapes our lives*. Harper.

Kaplan, R., & Kaplan, S. (1989). *The experience of nature: A psychological perspective*. Cambridge University Press.

Kaplan, S. (1995). *The restorative benefits of nature: Toward an integrative framework*. *Journal of Environmental Psychology*, 15(3), 169–182.

Kübler-Ross, E. (1969). *On death and dying*. New York: Macmillan.

Landelijke Vereniging van Crematoria. (2024). *Cijfers en feiten over crematie*. Geraadpleegd op 6 april 2025 via <https://www.lvc-online.nl>

Neimeyer, R. A. (2001). *Meaning reconstruction and the experience of loss*. Washington, DC: American Psychological Association.

Norberg-Schulz, C. (1980). *Genius Loci: Towards a Phenomenology of Architecture*. London: Academy Editions.

Pallasmaa, J. (2005). *The eyes of the skin: Architecture and the senses*. John Wiley & Sons.

Stroebe, M., & Schut, H. (1999). The dual process model of coping with bereavement: Rationale and description. *Death Studies*, 23(3), 197–224.

Turner, V. (1969). *The Ritual Process: Structure and Anti-Structure*. Chicago: Aldine.

Ulrich, R. S. (1984). *View through a window may influence recovery from surgery*. Science, 224(4647), 420–421.

Ulrich, R. S., Simons, R. F., Losito, B. D., Fiorito, E., Miles, M. A., & Zelson, M. (1991). Stress recovery during exposure to natural and urban environments. *Journal of Environmental Psychology*, 11(3), 201–230.

Van der Ploeg, K. (2022). *Lopend afscheid nemen: De rouwstoet als zintuiglijke ervaring*. Tijdschrift voor Religie, Recht en Beleid, 13(2).

Venbrux, E., Quartier, T., & Heessels, M. (2009). *Changing European Death Ways*. Lit Verlag.

Völker, S., & Kistemann, T. (2011). *The impact of blue space on human health and well-being – Salutogenetic health effects of inland surface waters: A review*. International Journal of Hygiene and Environmental Health, 214(6), 449–460.

Walter, T. (1996). *A new model of grief: Bereavement and biography*. Mortality, 1(1), 7–25.

White, M. P., et al. (2020). *Blue space, health and well-being: A narrative overview and synthesis of potential benefits*. Environmental Research, 191, 110169.

Worden, J. W. (2009). *Grief counseling and grief therapy: A handbook for the mental health practitioner* (4e ed.). Springer Publishing Company.

Wouters, C. (2002). Ritualisering van de dood in een ontzuid Nederland. *Tijdschrift voor Sociale Vraagstukken*, 12(3), 18–25.

Zhang, Y., Van den Berg, A. E., & Van Dijk, T. (2024). *Nature, cognition, and restoration: Revisiting ART and SRT in contemporary urban contexts*. Journal of Environmental Psychology, 92, 102002.

Zumthor, P. (2006). *Atmospheres: Architectural environments – Surrounding objects*. Birkhäuser.

Reflection

1. What is the relation between your graduation (project) topic, the studio topic (if applicable), your master track (A,U,BT,LA,MBE), and your master programme (MSc AUBS)?

Mijn afstudeerproject sluit direct aan bij mijn mastertrack Architectuur, binnen het Msc Architecture, Urbanism and Building Sciences programma. Het project bouwt voort op thematieken die in de studie eerder aan bod zijn gekomen, zoals de rol van architectuur in maatschappelijke en culturele vraagstukken.

2. What is the relevance of your graduation work in the larger social, professional and scientific framework.

In de maatschappij groeit het besef van het belang van emotioneel welzijn, ook in de gebouwde omgeving. In de gezondheidszorg bijvoorbeeld wordt er al breed ingezet op de zogenaamde "Healing Environments": omgevingen die actief bijdragen aan herstel en welzijn van de gebruiker. Mijn afstudeerwerk bouwt voort op deze ontwikkeling maar richt zich op een minder belichte, maar even betekenisvolle typologie: Het crematorium. Deze plekken hebben een grote emotionele lading en spelen een grote rol in het rouwproces van mensen, maar zijn architectonisch vaak vooral heel functioneel ingericht. Wetenschappelijk draagt het project bij aan kennis die een brug slaat tussen architectuur en psychologie. Het roept hopelijk op tot meer interdisciplinair onderzoek naar hoe architectonisch ontwerp bij kan dragen aan ons emotioneel welzijn.